

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobkyně: A. M.
 nar. X
 bytem X

zastoupena JUDr. Miroslavem Nyplem, advokátem
 sídlem NNK a partneři s.r.o., advokátní kancelář, se sídlem Dukelská
 třída 15/16, 500 02 Hradec Králové

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
 sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 6. 2020, č. j. X

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 8. 6. 2020, č. j. X **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** uhradit žalobkyni na náhradě nákladů řízení **8355 Kč**, a to k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Miroslava Nypla, advokáta společnosti NNK a partneři s.r.o., advokátní kancelář, se sídlem Dukelská třída 15/16, 500 02 Hradec Králové ve lhůtě do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou ze dne 10. 8. 2020 žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 6. 2020, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Znojmo (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 20. 2. 2020, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Tímto rozhodnutím bylo rozhodnuto o žádosti žalobkyně o uznání doby a rozsahu péče o osobu závislou na péči jiné osoby ve smyslu ustanovení § 85 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. tak, že od 3. 1. 2019 do 30. 11. 2019 nelze žalobkyni považovat za osobu pečující osobně o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II, III nebo IV (středně těžká, těžká, úplná závislost) ve smyslu ustanovení § 5 odst. 2 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „ZDP“) o paní M. B., nar. X, bytem X.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaná shrnula skutkový stav věci a obsah podaného odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí.
4. Odkázala na relevantní právní úpravu obsaženou v ustanovení § 6 odst. 4 písm. a) bod 12 zákona č. 582/1991 Sb. (kompetence k uznávání dob péče) a dále ustanovení § 5 odst. 2 písm. d) ZDP. Stran vymezení institutu asistenta sociální péče a smlouvy o poskytování pomoci. Odkázala dále na ustanovení § 83 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSS“).
5. Dále shrnula obsah správního spisu a konstatovala, že asistenční smlouva ze dne 3. 1. 2019 je velmi obecná, co se týče stanovení časového rozsahu péče. Jde však pouze o jeden z podkladů pro rozhodování o rozsahu poskytované péče. Z podkladů Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně vyplývá, že nebylo možno v případě péče o paní M. B. dovodit, zda péče některého asistenta sociální péče o paní M. B. převažovala, neboť ti se v péči střídali podle možností a potřeb klienta. Prvostupňový orgán provedl za účelem zjištění skutkového stavu v otázce rozsahu poskytované péče další šetření.
6. Ohledně pojmových znaků tzv. „osobní péče“ o závislou osobu žalovaná uvedla, že tyto nejsou v předmětné věci sporné a je zřejmé, že péče žalobkyně tyto znaky naplňovala. K námitce žalobkyně, že právní úprava není zbudována na požadavku celodenní osobní péče, žalovaná uvedla následující argumentaci. Předně zdůraznila, že pro účely budoucích důchodových nároků přichází ve smyslu ustanovení § 14 odst. 2 ZDP zápočet doby péče jako náhradní doby pojištění v úvahu pouze u té osoby, která pečovala v největším rozsahu. Rozhodnutí o zápočtu náhradní doby péče o osobu závislou do celkové doby důchodového pojištění přísluší až žalované při rozhodování o dávce důchodového pojištění. Žalovaná dále poukázala na základní

zásady činnosti správních orgánů, mezi něž náleží zásada předvídatelnosti a ochrany legitimního očekávání, jakož i respektování veřejného zájmu atd.

7. Podle názoru žalované se okresní správy sociálního zabezpečení při své činnosti snaží držet určitou kontinuitu a maximální stabilitu, aby obdobné případy s obdobnými podmínkami byly rozhodovány obdobně. Podle sdělení úřadu práce v období od 3. 1. 2019 do 30. 11. 2019 poskytovalo péči paní B. střídavě celkem 19 asistentů sociální péče, přičemž nelze jednoznačně určit, že by převažovala péče některého asistenta sociální péče. Dále žalovaná zdůraznila, že žalobkyně podle výsledků šetření prvostupňového orgánu provedeného u Spolku pro seniory Mír Práce, z.s. (dále také jen „spolek“) a úřadu práce měla uzavřeny asistenční smlouvy s dalšími šesti klienty tohoto zařízení. Ačkoliv podle čestného prohlášení ze dne 30. 11. 2019 a sdělení spolku poskytovala žalobkyně v uvedeném období paní B. péči v největším rozsahu, s ohledem na organizaci výkonu péče v daném zařízení, kdy se jednotliví asistenti sociální péče při poskytování péče o jednotlivé klienty střídají podle potřeb klienta, vzájemně se zastupují, nemohla být péče žalobkyně o paní B. zajišťována v takovém rozsahu, v jakém je při obvyklém pracovním úvazku vykonávána výdělečná činnost.
8. Proto se v období od 3. 1. 2019 do 30. 11. 2019 v souladu s ustálenou rozhodovací praxí okresních správ sociálního zabezpečení nejednalo o péči poskytovanou v rozsahu zakládajícím účast na pojištění ve smyslu ustanovení § 5 odst. 2 písm. d) ZDP. Z uvedených důvodů žalovaná zamítla odvolání jako nedůvodné.

III. Žaloba

9. Předně má žalobkyně za to, že žalovaná se nevypořádala s některými body odvolání, což činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Žalobkyně namítala, že v řízení o jejím návrhu byly zjištěny skutečnosti a poskytnuty důkazy svědčící o tom, že návrhu mělo být vyhověno. Úřad vzal v potaz pouze důkazy, které byly ve věci návrhu neutrální. Především obecné znění asistenční smlouvy a podklady z úřadu práce. Ani jeden z těchto dokumentů neproказuje, že by žalobkyně požadovaný nárok neměla. Žádný předpis neupravuje, jak konkrétně má být vymezena doba péče v asistenční smlouvě. Vzhledem k většímu počtu asistentů pečujících o paní B. to ani není možné. Ani podklady z úřadu práce a provedené kontroly sice žalobkyni poskytnutou převažující péči nepotvrdily, ale ani nevyvrátily.
10. Ani odůvodnění napadeného rozhodnutí se nevypořádává s tím, proč nebylo vůbec přihlédnuto k zásadnímu důkazu prokazujícímu, že žalobkyně v daném období splnila podmínku pro kladné rozhodnutí o době a rozsahu péče ve smyslu § 5 odst. 2 písm. d) a § 14 odst. 2 ZDP tedy k čestným prohlášením ostatních asistentů sociální péče, kteří výslovně potvrdili, že to byla žalobkyně, kdo péči poskytoval v největším rozsahu. Odkazem na princip, „že se nikdo nemůže vzdát svého budoucího práva“ je přitom v této oblasti práva irelevantní.
11. Opětovně nebyla žalovanou zohledněna ani svědecká výpověď předsedy Spolku pro seniory Mír Práce, který na péči o paní B. a stejně tak o další své členy dohlíží. Prakticky jediným důvodem zamítnutí odvolání žalobkyně je pak v napadeném rozhodnutí polemika s výkladem pojmu „osobní péče“. Neodpovídá řádnému zdůvodnění rozhodnutí, pokud žalovaná poukazuje na zachování zásady legitimního

- očekávání, aniž by blíže přiblížila, o které podobné případy ve svojí rozhodovací praxi se opírá.
12. Žalobkyně splnila základní předpoklad výkonu činnosti asistenta sociální péče podle § 83 odst. 3 ZSS, pokud pomoc poskytovala osobně. Ostatně splnění této podmínky žalovaná v napadeném rozhodnutí potvrzuje. Žalobkyně ale splnila také další nezbytný předpoklad nutný k uznání doby a rozsahu péče, když v souladu s § 14 odst. 2 ZDP o paní B. pečovala v největším rozsahu.
 13. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je znát, že hlavní problém má žalovaná s tím, že o paní B. pečovalo více asistentů sociální péče, a že sama žalobkyně měla uzavřeny asistenční smlouvy s jinými osobami. Takové úvahy ale nejsou vůbec relevantní, když samotné zákonné ustanovení počítá s tím, že o potřebnou osobu se stará více osob. Stanoví se pouze měřítko péče v největším rozsahu. Právě v sousloví „*v největším rozsahu*“ spatřuje žalovaná moment, který dle jejího názoru splněn nebyl. Ač to zákon na žádném místě neuvádí a mlčí o tom i důvodová zpráva, tak žalovaná jde daleko nad prostý gramatický výklad uvedeného sousloví a s odkazem na nepodloženou rozhodovací praxi stanovuje mnohem tvrdší podmínku posuzování sousloví měřítkem rozsahu obvyklého pracovního úvazku.
 14. Ač i takový rozsah žalobkyně dle svého názoru splňovala, jde napadené rozhodnutí očividně ve svém výkladu dalece nad znění zákona a jeho účel. Podle názoru žalobkyně je potřeba zapojení dalších osob za účelem „vykrytí“ mezer v péči je zcela nezbytná.
 15. Skutečnost, že péče žalobkyně převažovala nad péčí ostatních asistentů, kteří se o paní B. starali, lze jednoznačně určit jak z jejich čestných prohlášení, stejně jako z výslovného potvrzení Spolkem seniorů Mír Práče. Tyto důkazy žalovaná bez srozumitelného zdůvodnění nevzala prakticky v potaz.
 16. Žalobkyně rozhodnutí vnímá diskriminačně, kdy je zde dlouhodobě evidentní pokus různými způsoby sabotovat činnost asistentů sociální péče. Žalobkyni je známo, že v obdobných případech posuzování doby a rozsahu péče je žádostem vyhověno, jedná-li se o rodinného příslušníka. Žalovaná patrně prosazuje restriktivní postupy dle pokynů nadřízeného orgánu a nároky související s uznáním náhradní doby pojištění u asistentů sociální péče zamítá, ač Ministerstvo práce a sociálních věcí proklamuje nárok asistentů pro přiznání náhradní doby pojištění, pokud se tito starají o více závislých osob.
 17. K tomu žalobkyně dokládá dopis ministryně Jany Maláčové ze dne 22. 11. 2019 v reakci na doplňující dotazy poslankyně O. R., podle něhož je z hlediska hodnocení účasti na pojištění nerozhodné, zda asistent pečuje o jednu nebo několik osob, přičemž náhradní doba se mu hodnotí pouze jednou. Výše uvedeným ostatně také dle žalobkyně lze vyvrátit argument žalované, že postupuje v souladu se zásadou legitimního očekávání. Žalobkyně naopak očekává, že rozhodování bude stavěno na principech potvrzených Ministerstvem práce a sociálních věcí. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno jako nezákonné a věc byla vrácena žalované k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované a replika žalobkyně

18. Ve svém **vyjádření** k žalobě ze dne 21. 9. 2020 žalovaná shrnula obsah prvostupňového a napadeného rozhodnutí a k žalobním bodům uvedla následující.
19. V případě osobní péče platí podmínka přímého výkonu péče osobou pečující. Zápočet této doby jako náhradní doby pojištění přichází v úvahu pouze u té osoby, která poskytovala péči v největším rozsahu (viz § 14 odst. 2 ZDP). Žalovaná odkázala na základní zásady správního řízení, mezi jinými zásadu zachování veřejného zájmu a zásadu legitimního očekávání. Podle jejího názoru okresní správy sociálního zabezpečení se snaží v návaznosti na tyto zásady rozhodovat tak, aby byly obdobné případy posuzovány obdobně.
20. V rámci rozhodování je pro okresní správy sociálního zabezpečení vždy podstatný rozsah poskytované péče. Ustálená rozhodovací praxe je taková, že okresní správy sociálního zabezpečení při svém rozhodování vychází z toho, že pokud má být péče považována za osobní péči ve smyslu ZDP, měla by být zajišťována v takovém rozsahu, v jakém je to při obvyklém pracovním úvazku (8 hodin denně) obvyklé. Činnost, která jinak vykazuje znaky osobní péče, ale nedosahuje tohoto časového rozsahu, nelze považovat za osobní péči ve smyslu ustanovení § 5 odst. 2 písm. d) ZDP.
21. V případě žalobkyně bylo zjištěno, že v období od 3. 1. 2019 do 30. 11. 2019 poskytovalo péči paní M. B. střídavě celkem 19 asistentů sociální péče, přičemž interval péče byl různě dlouhý, ale vždy pokrýval alespoň část zmiňovaného období. Všichni tito asistenti měli s paní B. uzavřené asistenční smlouvy. Podle sdělení Úřadu práce nebylo možno jednoznačně určit, že by převažovala péče některého asistenta sociální péče (tzn. nejde brát žádného jako „hlavního“), tito se v péči střídali podle možností a potřeb klienta.
22. Jakkoliv tito asistenti čestně prohlásili dne 30. 11. 2019, že právě žalobkyně poskytovala péči paní B. v největším rozsahu a toto bylo rovněž potvrzeno ze strany Spolku pro seniory Mír Práce, z.s. , a zároveň tito asistenti prohlásili, že nikdy nežádali a žádat nebudou, aby ve vztahu k péči o paní B. v uvedené době byli považováni za osoby pečující. Žalovaná však zdůraznila, že žalobkyně poskytovala v uvedeném období pomoc i jiným klientům Spolku pro seniory Mír Práce, z.s. a měla v průběhu uvedeného období uzavřeny asistenční smlouvy s dalšími 6 klienty tohoto zařízení.
23. Žalovaná dovodila, že péče žalobkyně o paní B. v době od 3. 1. 2019 do 30. 11. 2019 nebyla osobní péčí zajišťovanou v rozsahu zakládajícím účast na pojištění ve smyslu ustanovení § 5 odst. 2 písm. d) ZDP. V daném případě tedy prvostupňový orgán respektoval ustálenou rozhodovací praxi.
24. V závěru svého vyjádření poukázala žalovaná na možnost uplatnit dobu péče vzhledem k organizaci výkonu sociální služby ve spolku jako dobu pojištění např. z titulu účasti na dobrovolném pojištění, příp. také jako doba důchodového pojištění z titulu samostatné výdělečné činnosti anebo z titulu registrace podle § 78 zákona č. 108/2006 Sb.
25. V **replíce** k vyjádření žalované uvedla žalobkyně tuto argumentaci. Žalovaná shodně jako v napadeném rozhodnutí cituje pasáž o zásadách správního řízení, které je třeba

- dodržovat. Následně dodává, že ačkoliv § 14 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. uvádí jako podmínku zápočtu péče jako náhradní doby pojištění péči o osobu v největším rozsahu (což i dle žalované v tomto případě bylo zřejmě splněno), přesto je třeba přihlídnout i k ustálené rozhodovací praxi, dle které by tato péče měla být zajišťována v takovém rozsahu, v jakém je při obvyklém pracovním úvazku vykonávána výdělečná činnost, tj. zpravidla 8 hod. denně.
26. Žalobkyně trvá na tom, že tato argumentace svědčí o nepřipustné libovůli žalované, která jde svým výkladem nad rámec zákona, čímž v důsledku porušuje základní práva žalobkyně, konkrétně čl. 2 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a dále čl. 2 odst. 4 Ústavy ČR.
27. Z výše uvedených ustanovení zákona lze mimo jiné vyčíst, že pojištění je účasten (1) asistent sociální péče, pokud (2) pečoval o osobu ve II., III. či IV. stupni závislosti, a to (3) v největším rozsahu v případě plurality pečujících. Žalobkyně prokázala, že všechny tři uvedené podmínky byly splněny.
28. Žalovaná přesto dovozuje jakousi další podmínku týkající se rozsahu péče, která musí být dle žalované zajišťována v rozsahu obvyklého pracovní úvazku, tj. 8 hod. denně, ačkoliv o této podmínce není v zákoně jediná zmínka. Odkazuje pak na ustálenou rozhodovací praxi, kterou však blíže nespecifikuje. Žalobkyně má za to, že pokud by takovou další podmínku zákonodárce chtěl zákonodárce zakotvit, učinil by tak výslovně v zákoně. Žalovanou uvedená argumentace si přitom se zákonem odporuje, protože činí prakticky nerealizovatelným ust. § 14 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., které evidentně počítá s péčí více osob.
29. Podle čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod mohou být povinnosti ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích; rovněž podle čl. 2 odst. 4 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod nesmí být nikdo nucen činit, co zákon neukládá.
30. Podmínka navíc není ani dostatečně určitá, když z ní ani tak nevyplývá přesný rozsah a žalobkyně nevylučuje, že i tuto podmínku nakonec splnila. Není totiž zřejmé, zda je za obvyklý pracovní úvazek myšlena péče 8 hod. denně po celou dobu trvání péče, anebo zda je třeba údaj poměřovat se standardní týdenní délkou v rozsahu 40 hod. (tzn. zda některý den stačí odpracovat např. 6 hod. a jiný 10 hod.) nebo musí jít o údaj průměrný za celou dobu trvání péče. Z výše uvedených důvodů žalobkyně trvá na žalobě a na tom, že došlo k porušení jejích práv.

V. Řízení před krajským soudem

31. Krajský soud zjistil, že žaloba byla podána včas, osobou oprávněnou a je přípustná za podmínek ustanovení § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)
32. Krajský soud v průběhu řízení vyžádal předložení **správního spisu** žalované a prvostupňového orgánu. Z těchto podkladů zjistil následující skutečnosti. Řízení bylo zahájeno na základě návrhu 20. 2. 2020, kde byla jako osoba závislá na pomoci

- jiné osoby uvedena osoba paní M. B., dat. nar. X, ve vztahu k níž žalobkyně vystupovala jako asistent sociální péče. V období od ledna 2019 do června 2019 byla tato osoba závislá ve III. a následně do konce měsíce listopadu 2019 ve IV. stupni závislosti. Péče o tuto osobu trvala od 3. 1. 2019 do 30. 11. 2019. Dále je ve spisu založeno čestné prohlášení deseti asistentů sociální péče, že sice společně se žalobkyní střídavě pečovali o jmenovanou závislou osobu, ale žalobkyně poskytovala péči v největším rozsahu. Podle potvrzení Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Brně ze dne 6. 2. 2020 byl v měsících od 1/2019 do 6/2019 vyplácen příspěvek na péči pro III. stupeň závislosti a v měsících 7 – 11/2019 příspěvek pro IV. stupeň závislosti. Poté bylo poskytování pomoci ze strany žalobkyně ukončeno dohodou ze dne 30. 11. 2019.
33. Ze smlouvy o poskytování pomoci asistentem sociální péče ze dne 3. 1. 2019 vyplývá, že žalobkyně se dohodla s paní B. na tom, že pomoc bude poskytována 24 hodin denně, ovšem také jinými asistenty sociální péče. Pomoc měla být poskytována v delších časových obdobích či jednorázově dle potřeby. Za poskytování pomoci náležela žalobkyni úhrada ve výši poměrné části příspěvku na péči. Součástí smlouvy je též prohlášení, že paní B. jako příjemce příspěvku na péči souhlasí s tím, že pomoc může být poskytována dalšími asistenty v době nepřítomnosti „hlavního“ asistenta, přičemž tito asistenti jsou ve smlouvě vyjmenováni.
34. Ve spisu je dále založena listina, na níž je rozepsán obvyklý denní časový rozsah péče o paní B. od 7:30 do 18:00 hod. K tomu je připojeno vlastnoručně podepsané prohlášení žalobkyně, z něhož plyne, že péče neprobíhala celodenně, neboť po uložení ke spánku ji střídali v péči další asistenti, kteří měli noční směnu. Péče o víkendy nebyla pravidelná, ale v pracovní dny žalobkyně pečovala pravidelně. V průběhu péče žalobkyně nepracovala.
35. Prvostupňový orgán vyzval k součinnosti Úřad práce ČR, krajskou pobočku v Brně, kontaktní pracoviště Znojmo (dále jen „ÚP“ nebo „úřad práce“), aby zjistil, jak byla péče paní M. B. poskytována a zda měla žalobkyně uzavřenu smlouvu také s jinými osobami. Dále také vyzval k součinnosti Spolek pro seniory Mír Práce, z.s., zda byla péče ze strany žalobkyně poskytována v intervalu 7:30 až 18:00 hod., příp. jak byla péče organizována v noční době.
36. Podle sdělení ÚP ze dne 11. 3. 2020 bylo v období od 3. 1. 2019 do 30. 11. 2019 vedeno celkem 19 asistentů sociální péče ve vztahu k paní B., ale potvrzení o poskytování péče bylo dosud vydáno pouze žalobkyni. Všichni asistenti měli s paní B. uzavřené smlouvy s uvedením úkonů odpovídající stupni závislosti. Z podkladů ÚP nelze zjistit, zda péče některého asistenta převažovala. Nelze jednoznačně říci, že by převažovala péče některého asistenta (tzn. nelze žádného brát jako hlavního). Dále z předmětného sdělení plyne, že žalobkyně měla v průběhu inkriminovaného období uzavřeny smlouvy s dalšími klienty, ale u nich nebylo vydáno potvrzení o době poskytování péče.
37. Ve správním spisu jsou založena rozhodnutí ÚP ze dne 29. 3. 2019 a ze dne 15. 10. 2019 o přiznání příspěvku na péči paní Marii B., nar. X. Podle sdělení spolku paní B.

byla v inkriminovaném období umístěna v prostorách spolku (je jeho členem). Spolek sám není poskytovatelem sociálních služeb, v jeho prostorách poskytují služby asistenti. Denní časový rozsah péče o paní B. vycházel z asistenční smlouvy, přičemž v případě nepřítomnosti žalobkyně byl zajištěn zástup dalšími asistenty. Byla to však žalobkyně, která poskytovala péči v největším rozsahu. Žalobkyni byla vyplácena poměrná část příspěvku na péči, přičemž žalobkyně také v tomto období zastupovala ostatní asistenty sociální péče.

38. Krajský soud ve věci nařídil **ústní jednání**, které se uskutečnilo dne 23. 11. 2021, které se uskutečnilo za účasti zástupce žalobkyně, zástupkyně žalované a v omluvené nepřítomnosti žalobkyně. Krajský soud nejprve označil předmět přezkumu a poté dal možnost zástupcům účastníků přednést obsah jejich procesních podání. Zástupce žalobkyně zejm. poukázal na nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, nedostatečné vypořádání důkazů. V právní otázce jde žalovaná zcela nad zákon, pokud redefinuje podmínku „největšího rozsahu“ péče rozsahem obdobným osmihodinovému pracovnímu úvazku. Odkazovala-li žalovaná na ustálenou rozhodovací praxi, tak ji nijak neprokázala. Zástupkyně žalované zdůraznila, že z ustálené rozhodovací praxe vyplývá, že péče musí být poskytována v rozsahu výkonu běžné výdělečné činnosti. Dále poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2020, č. j. 5 Ads 66/2018 – 52. Dále zástupkyně žalobkyně poukázala na změnu právní úpravy asistentů sociální péče, kdy odpadla povinnost vedení společné domácnosti s opečovávanou osobou. Potom zdůraznila principy tzv. náhradní doby pojištění.
39. Dále krajský soud konstatoval obsah soudního a správního spisu. Ke správnímu spisu účastníci neměli žádná významnější doplnění. Zástupkyně žalované však předložila soudu listiny týkající se činnosti Spolku pro seniory Mír Práče, z.s., a to jednak výpis z veřejného rejstříku a dále Zprávu veřejného ochránce práv z návštěvy tohoto zařízení ve dnech 19. – 20. 9. 2019 vydané dne 11. 12. 2019, šetření bylo vedeno pod sp. zn. 11/2021/SZD/CB, jakož i navazující vyrozumění veřejného ochránce práv vládě ČR o nedosažení nápravy pochybení zjištěného při systematické návštěvě zařízení Spolku pro seniory Mír Práče, z.s. Podle názoru žalované z těchto závěrů plyne, že tento spolek funguje prakticky jako domov pro seniory (poskytuje i pobytové služby) a obchází tak zákon o sociálních službách, neboť spolek není registrován jako zařízení sociální péče. Poukázala na další souvislosti fungování institutu asistenta sociální péče, a to z hlediska povahy a funkce této formy péče o závislé osoby, jakož i na stanovisko Ministerstva práce a sociálních věcí k této problematice. Spolek měl fungovat i jako příjemce úplaty od opečovávaných osob, kterou dále přerozděloval asistentům sociální péče. Obsah poskytované péče měl stanovovat spolek prostřednictvím svých pracovníků, a nikoliv samotní senioři. Asistenti měli pracovat na bázi rozpisu služeb. Ve vztahu ke konkrétní situaci žalobkyně zástupkyně žalobkyně uvedla, že podle tohoto schématu mohla jen těžko být splněna podmínka osobní péče o seniory. Podle informací žalované proběhlo též přestupkové řízení s předmětným spolkem pro porušování zákona o sociálních službách. Zástupkyně žalované zdůraznila též fiskální dopady, kdy částky vyplácené asistentům sociální péče jsou osvobozeny od placení pojistného. Zástupkyně žalované

uzavřela, že spolek funguje jako domov pro seniory. Nebylo fakticky možné, aby žalobkyně pečovala o paní B. způsobem, který tvrdí.

40. Zástupce žalobkyně se k uvedeným tvrzením vyjádřil tak, že závěry zprávy veřejného ochránce práv nerozporuje, nicméně jejich vliv na posouzení otázky charakteru péče žalobkyně o paní B. je pouze nepřímý. Spolek spadá pod Asociaci péče o seniory, která je zcela legitimní organizací prosazující zájmy seniorů. Závěry zprávy nijak nevypovídají konkrétně ve vztahu k péči žalobkyně o paní B. Odkázal na důkazy obsažené ve správním spisu. K dotazu soudu zástupce žalobkyně sdělil, že mu není známo, zda je paní B. ještě naživu.
41. Krajský soud k návrhu zástupkyně žalované provedl důkaz předloženými listinami (zprávou veřejného ochránce práv, vyrozuměním veřejného ochránce práv vlády ČR a výpisem z veřejného rejstříku). Poté soud ukončil dokazování a po vyslechnutí konečných návrhů, v nichž účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích, krajský soud přerušil jednání za účelem přípravy a vyhlášení rozsudku.

VI. Posouzení věci krajským soudem

42. Žaloba je důvodná.
43. V první řadě je třeba konstatovat, že jde po skutkové i právní stránce o poměrně složitý případ, přičemž ve vztahu k obdobným věcem (žádostem asistentů sociální péče o uznání doby péče o závislou osobu) nelze hovořit o ustálené rozhodovací správní praxi, ani o ustálené judikatuře správních soudů k platnému a účinnému právnímu stavu.
44. Krajský soud má za to, že argumentaci žalobkyně obsaženou v žalobě lze rozdělit podle dvou směrů, jimiž se ubírá, a to je A) nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z důvodů skutkových, B) výklad relevantního právního rámce, podle něhož žalovaná i prvostupňový orgán postupovaly při řešení věci.

A) Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z důvodů skutkových

45. Žalobkyně namítala, že žalovaná rozhodla o nároku žalobkyně v rozporu se zjištěným skutkovým stavem, který je zachycen ve správním spisu. Skutkovou otázkou v dané věci je, zda žalobkyni lze v inkriminovaném období od 3. 1. 2019 do 30. 11. 2019 považovat za osobu, která poskytovala paní M. B. péči osobně a „v největším rozsahu“. K této otázce se upínalo dokazování prováděné prvostupňovým orgánem, který si vyžádal dostatečné podklady k věci jak od úřadu práce, tak i od Spolku Mír Práce, z.s.
46. Prvostupňový orgán i žalovaná vyhodnotily skutkový stav tak, že klíčovou roli hraje informace získaná od úřadu práce (viz sdělení ÚP ze dne 11. 3. 2020), že mezi asistenty sociální péče vedenými jako smluvní poskytovatelé péče k paní M. B. nebylo možno určit žádného, který by byl „hlavní“. Naproti tomu jak Spolek Mír Práce, z.s., v jehož prostorách se péče o paní B. odehrávala, a také ostatní asistenti sociální péče vedení jako osoby poskytující jmenované péči, v řízení shodně vypověděli, že žalobkyně poskytovala péči paní Marii B. v největším rozsahu.

Žádnému jinému asistentu sociální péče nebylo také úřadem práce vystaveno potvrzení o poskytované péči. Zároveň žalobkyně prohlásila, že v inkriminovaném období nepracovala.

47. Krajský soud má za to, že názor prvostupňového orgánu i žalované ke zjištěnému skutkovému stavu věci postrádá potřebnou oporu v provedeném dokazování. Z obou rozhodnutí správních orgánů je patrné, že měly pochybnosti celé konstrukci fungování Spolku Mír Práce, z.s., v rámci něhož měla péče žalobkyně o paní M. B. probíhat. Nicméně tyto pochybnosti nedokázaly nijak objektivizovat do podoby důkazů, které by zpochybnilly či vyvrátily tvrzení žalobkyně, Spolku Mír Práce, z.s. a ostatních osob, které měly také poskytovat paní B. péči.
48. Krajský soud k tomu poznamenává, že se nepochybně nabízelo provést výslech paní M. B., či alespoň získat její písemné vyjádření k věci. O to se prvostupňový orgán vůbec nepokusil, ačkoliv ze správního spisu nevyplývá, že by již v této době opečovávaná závislá osoba nebyla naživu. Pokud nebylo obstaráno v řízení žádné vyjádření opečovávané osoby, správní orgány jen těžko mohly bez dalšího dovodit, že péče nemohla být poskytována tak, jak to žalobkyně v řízení uvedla. K tomuto závěru, o nějž se obě rozhodnutí opírají, nejsou ve spisu žádné podklady kromě již uvedeného sdělení úřadu práce. K tomu je ale třeba podotknout, že úřad práce vycházel z formálních (listinných) podkladů k paní M. B. coby příjemkyni příspěvku na péči, a nikoliv ze znalostí o faktickém charakteru a rozsahu poskytované péče ve vztahu k žalobkyni. Proto má krajský soud za to, že jako podklad pro závěry správních orgánů - které jsou orientovány k faktickému charakteru péče žalobkyně - jde o nedostačující podklad.
49. Krajský soud porozuměl pozici žalované více až při ústním jednání dne 23. 11. 2021, při němž žalovaná teprve předložila další důkazní materiál ke svému tvrzení, že péče žalobkyně prováděná ve Spolku Mír Práce, z.s. nemohla být poskytována tak, jak bylo žalobkyní tvrzeno. Jedná se především o Zprávu veřejného ochránce práv ze systematické návštěvy tohoto „zařízení“ dne 11. 12. 2019, sp. zn. 11/2021/SZD/CB. Krajský soud tuto zprávu, jakož i navazující vyrozumění veřejného ochránce práv vládě ČR, akceptoval jako součást důkazního materiálu ve věci a při ústním jednání jím provedl důkaz. Stejně tak k důkazu provedl též výpis z veřejného rejstříku k předmětnému spolku.
50. Ze zprávy veřejného ochránce práv vyplývá následující. Podle názoru ochránce spolek poskytuje služby odpovídající domovu pro seniory. Asistenti sociální péče mají jasné pokyny od vedení zařízení k tomu, jak svou práci mají vykonávat. V době provedení systematické návštěvy pracovníků Kanceláře VOP nevykonávali svou činnost samostatně, nýbrž podle pokynů předsedy Spolku a dalších osob ve vedoucích pozicích. Ochránce neshledal žádné faktické nedostatky k poskytované péči, nicméně vyslovil závěr, že chybí garance jakékoliv odbornosti pečujících. Poskytovaná péče je spíše intuitivní, nahodilá a nedostatečně dokumentovaná. Jako opatření k nápravě uložil spolku, aby si požádal o registraci. To sice spolek učinil, ale bez potřebných dokladů, tudíž bylo řízení o žádosti zastaveno. Proto ochránce vyrozuměl o zjištěných pochybeních vládu ČR.

51. V první řadě je třeba si položit otázku, která zjištění ochránce vztahující se generálně k péči poskytované seniorům v rámci předmětného spolku jsou relevantní k předmětné věci. Z citované zprávy veřejného ochránce práv zjevně vyplývá, že ochránce je toho názoru, že předmětný spolek je právnickou osobou určenou k obcházení právní úpravy zařízení sociální péče (konkrétně v tomto případě domova pro seniory) upravené v ZSS. To však ještě nemusí znamenat, že péče poskytovaná některým asistentů sociální péče účastnících se na činnosti spolku nemůže splnit parametry požadované v ZDP pro uznání náhradní doby pojištění. K fakticitě péče poskytované asistenty v rámci spolku se ochránce vyjádřil spíše smířlivě, nehodnotil péči jako zanedbanou. Klíčovým poznatkem z této zprávy je otázka časového rozvrhu poskytování péče, tedy jakým způsobem se asistenti sociální péče u seniorů střídali. Ze zprávy však nelze dovodit žádné konkrétní poznatky ke klientce paní M. B. a péči o ni.
52. Krajský soud shledal, že napadené rozhodnutí je v rozměru práce žalované se skutkovým stavem opřeno o nedostatek důvodů. Jakkoliv provedené dokazování krajským soudem ukázalo, že v případě péče poskytované v prostředí Spolku Mír Práce, z.s. pravděpodobně docházelo k obcházení některých pravidel ZSS, nebylo způsobilé vyvrátit samo o sobě čestná prohlášení žalobkyně a dalších asistentů sociální péče založená ve správním spisu v tom směru, že to byla právě žalobkyně, která se starala osobně o paní M. B., a to jako „hlavní“ pečovatelka. Krajský soud zdůrazňuje, že toto tvrzení podporuje i skutečnost (žalovanou nijak nezpochybněná), že žalobkyně v době poskytování péče paní B. nevykonávala výdělečnou činnost (nepracovala).
53. Na druhé straně však zpráva ochránce podporuje pochybnosti, které žalovaná měla již ve správním řízení, a to o přesnějším časovém rozsahu péče. Tyto pochybnosti samozřejmě umocňuje fakt, že k paní B. dle sdělení úřadu práce mělo být vedeno až 19 asistentů sociální péče. K vyvrácení tvrzení žalobkyně, že i přesto poskytovala péči žalobkyni osobně a v největším rozsahu, by však bylo potřeba provést další dokazování (zejm. výslechem svědků), které ani prvostupňový orgán, ani žalovaná neprovedly.
54. Za této situace je skutkový závěr žalované velmi slabý a je opřen zejm. o intuitivní – v napadeném rozhodnutí nevyslovený – závěr, že ve spolku docházelo k obcházení zákona a že podklady, které prvostupňový orgán nashromáždil ve správním spisu, jsou zcela účelovými tvrzeními, která neodpovídají materiální pravdě. Skutečné důvody, které žalovanou patrně vedly k tomuto závěru, byly z její strany ozřejměny teprve v soudním řízení.
55. Z uvedených důvodů krajský soud uzavírá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek skutkových důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.].
- B) Výklad podmínek uznání doby péče asistenta sociální péče jako náhradní doby pojištění**
56. Druhou spornou rovinou je právní hodnocení věci. Názor žalované na výklad relevantních ustanovení ZDP, která upravují předmětnou problematiku, lze parafrázovat tak, že podmínkou pro uznání doby péče všech osob pečujících o jiné

- osoby závislé na péči je to, aby rozsah denní rozsah péče byl srovnatelný s běžným pracovním úvazkem, za nějž žalovaná považuje osmihodinovou pracovní dobu.
57. Krajský soud se bude nejprve věnovat výkladu relevantní právní úpravy, ve světle níž posoudil jednotlivé žalobní body. Podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. d) ZDP platí, že *Pojištění jsou při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastny dále osoby pečující osobně o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost), pokud spolu žijí v domácnosti; podmínka domácnosti se nevyžaduje, jde-li o blízkou osobu nebo asistenta sociální péče podle § 83 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb.* K tomu je zapotřebí poznamenat, že dříve byla právní úprava obsažena v § 5 odst. 1 písm. s) ZDP a stanovila, že *Pojištění jsou při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastny dále osoby pečující osobně o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost)5c), pokud spolu žijí v domácnosti5d); podmínka domácnosti se nevyžaduje, jde-li o blízkou osobu.*
58. Podle ustanovení § 14 odst. 2 ZDP v rozhodném znění platí, že *tutéž dobu péče o dítě podle § 5 odst. 2 písm. c) nelze započítat současně více osobám; pečovalo-li o dítě současně více osob, započte se tato péče jako náhradní doba pojištění té osobě, která pečovala v největším rozsahu.* Ustanovení předchozí věty platí obdobně i při péči podle § 5 odst. 2 písm. d).“
59. Je zřejmé, že pro náležité porozumění významu a smyslu citovaného ustanovení je zapotřebí provést nejen jazykový, ale též logicko-systematický a systematicko-teleologický výklad. K tomu podle názoru krajského soudu je třeba zohlednit nejen vazby mezi vymezením institutu asistenta sociální péče v ZSS, ale také argumenty pramenící z legislativní historie vývoje ZDP.
60. Krajský soud také upozorňuje, že orgány sociálního zabezpečení zde ex lege nedisponují žádnou správní úvahou, zda dobu péče uznají či nikoliv. Jde tu tedy pouze o prokázání či neprokázání podmínek, které zákon stanoví, nikoliv o výkon správního uvážení.
61. Podle ustanovení § 83 ZSS platí, že (1) *Registrace podle § 79 se nevyžaduje, poskytuje-li osobě pomoc osoba blízká nebo asistent sociální péče, který tuto činnost nevykonává jako podnikatel.* (2) *Asistentem sociální péče podle odstavce 1 může být pouze fyzická osoba, která je starší 18 let věku a zdravotně způsobilá. Zdravotní způsobilost se posuzuje podle § 29 odst. 1 písm. e).* (3) *Asistent sociální péče je povinen poskytovat pomoc osobně a s osobou, které poskytuje pomoc, uzavřít písemnou smlouvu o poskytnutí pomoci. Náležitostmi smlouvy je označení smluvních stran, rozsah pomoci, místo a čas poskytování pomoci a výše úhrady za pomoc. Pro uzavření smlouvy o poskytnutí pomoci platí obdobně ustanovení § 91 odst. 6.*“
62. Z výkladu citovaného ustanovení § 83 ZSS jednoznačně vyplývá, že asistent sociální péče není osobou blízkou k opečovávané osobě. Zároveň nesmí vykonávat péči o závislou osobu jako podnikatel. Právní skutečností zakládající právní vztah mezi ním

- a opečovávanou osobu je smlouva o poskytnutí pomoci, jejíž náležitosti zákon rámcově stanovuje. Asistent sociální péče neposkytuje z povahy věci nutně profesionální péči, na rozdíl od zařízení sociální péče, která jsou registrovaná dle ZSS (tzv. poskytovatelé sociálních služeb). Zároveň ZSS nepředpokládá ani jinak nestanoví místo, kde by péče měla být poskytována. Z kontextu je jasné, že nejčastějším místem bude domácnost, kde opečovávaná osoba žije, nicméně z ničeho nelze usoudit, že by bylo úmyslem zákonodárce jiná možná místa vyloučit.
63. Co se týká historických a systematických souvislostí interpretovaného ustanovení § 5 odst. 2 písm. d) ZDP, je třeba připomenout základní rozlišení okruhů důchodově (a nemocensky) pojištěných osob. V tomto ohledu měla zásadní význam novela ZDP provedená zákonem č. 344/2013 Sb., která jednoznačně odlišila okruh osob, které jsou účastny důchodového pojištění z důvodu výdělečné činnosti, z níž je odváděno pojistné na důchodové pojištění (§ 5 odst. 1 ZDP), a na druhé straně okruh osob, za které se pojistné na důchodové pojištění neplatí (§ 5 odst. 2 ZDP) Jak uvádí i důvodová zpráva k citované novele (bod 8), *jedná se o dobu účasti na pojištění, která se hodnotí při splnění zákonem stanovených podmínek jako náhradní doba pojištění; přitom se vychází z dosavadní úpravy, která se z těchto důvodů přeskupuje do dvou odstavců.*
64. Kromě toho byly s účinností novely zákonem č. 191/2018 Sb. od 1. 9. 2018 mezi osoby účastné důchodového pojištění prostřednictvím institutu náhradních dob pojištění z titulu péče o závislou osobu, u kterých se nevyžaduje podmínka domácnosti, zahrnuti vedle osob blízkých i asistenti sociální péče podle § 83 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb.
65. Z uvedených východisek krajský soud dovozuje následující. Lze konstatovat, že zařazením asistenta sociální péče k osobám, které pečují o jiné fyzické osoby závislé na této péči a v důsledku toho nemohou standardně vykonávat výdělečnou činnost, příp. ji vykonávat v rozsahu zakládajícím dobu pojištění, lze považovat za logické zohlednění možností výkonu péče dle ZSS. Je ovšem třeba zcela respektovat specifika péče poskytované asistentem sociální péče, která plynou z nastavení tohoto institutu v ZSS. Činnost asistenta sociální péče může být mnohotvárná a nelze ji poměřovat hledisky výdělečné činnosti, a to vzhledem k systematickému zařazení do § 5 odst. 2 ZDP. Nelze ji ani poměřovat hledisky tradičními pro osobu blízkou, neboť přímo úprava v ZSS tyto dvě osoby jako pečovatele od sebe odlišuje.
66. Tato specifika žalovaná zcela při svém výkladu pominula, pokud vycházela per analogiam legis zcela jednoduše z toho, že péče asistenta musí být poskytována alespoň v rozsahu obvyklého pracovního úvazku. Asistent sociální péče však nemusí péči poskytovat v domácnosti závislé osoby a ze zákona neplyne, že by péči musel poskytovat v nějakém minimálním rozsahu. Možnost péče více osob naopak předznamenává, že doba péče bude spíše flexibilní se zřetelem k potřebám závislé osoby, tak i její rodiny, která obvykle péči o tuto osobu zaštiťuje, nemůže-li sama osobně tuto péči celodenně zajistit.
67. Pro účely zohlednění takové doby péče podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. d) ve spojení s § 14 odst. 2 ZDP je však klíčové (kromě osobního výkonu péče), aby ve vztahu k jedné opečovávané osobě byla v jednom a téže období doba péče uznána jako doba pojištění pouze jedné osobě, a to té, která pečovala „v největším

rozsahu“. Z jazykově-logického výkladu tohoto pojmu vyplývá, že jde o pojem kvantitativní a relativní, tudíž slouží k provedení poměření rozsahu péče více osob. Zároveň jde o pojem neurčitý, který je třeba interpretovat se zřetelem k podmínkám konkrétního případu, ale na druhé straně také s přihlédnutím k principu předvídatelnosti a zákazu svévole. Zákon zde výslovně nepředpokládá žádné minimální omezení denní dobou péče.

68. V tomto ohledu je významným vodítkem judikatura správních soudů, která ve vztahu k péči zejm. osob blízkých dovodila určité zásady hodnocení rozsahu péče pro účely uznávání doby pojištění, ovšem ve vztahu k starší právní úpravě. V poslední řadě lze odkázat na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2020, č. j. 5 Ads 66/2018 – 52, podle něhož *Podmínka osobní péče ve smyslu § 5 odst. 1 písm. s) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, při výkonu zaměstnání je splněna jen tehdy, je-li zaměstnání konáno při takovém zkrácení pracovní doby nebo za jiných obdobných podmínkách, které nebrání řádnému výkonu osobní péče*. Předmětná věc se ovšem týkala situace, kdy pečující osobou byla osoba blízká a doba péče se časově odehrála ještě za účinnosti vyhlášky č. 284/1995 Sb., přičemž tato osoba blízká při výkonu péče pracovala v pracovním poměru. Nejvyšší správní soud také v tomto rozsudku vyložil, že: *Nelze přitom absolutně vyloučit souběh péče o osobu ve smyslu § 5 odst. 1 písm. s) zákona o důchodovém pojištění a výkon zaměstnání, neboť pokud má pečující osoba pracovní podmínky upraveny tak, že má možnost kdykoli poskytnout potřebnou péči závislé osobě, může současně jistě vykonávat i zaměstnání. Tak např. souběh výkonu zaměstnání a péče o osobu závislou při zkrácení pracovní doby je možné si představit v případě, že závislá osoba má nižší stupeň závislosti a požadavky na přítomnost pečující osoby u ní nejsou natolik velké, aby si pečující osoba nemohla dovolit současný výkon zaměstnání při současném zkrácení pracovní doby tak, aby mohla v potřebných chvílích zajistit řádný výkon osobní péče o závislou osobu.*“
69. Krajský soud má za to, že přístup žalované k výkladu podmínek pro uznání doby péče asistenta sociální péče je příliš striktní, ve vztahu k účelu institutu náhradní doby pojištění až restriktivní. Přitom se opírá o jednoduchou analogii legis mezi osobou blízkou a asistentem sociální péče, ačkoliv pro její uplatnění krajský soud z výše vysvětlených důvodů nevidí podmínky. Naopak, je třeba zohlednit odlišnosti institutu asistenta sociální péče a vycházet ze systematického výkladu, z něhož závěry žalované prostě nevyplývají. Žalovaná tedy svým výkladem *praeter verba legis* potenciálně zasáhla právo žalobkyně na uznání náhradní doby pojištění, bude-li tato doba dostatečně prokázána skutkově. Závěry citovaného rozsudku NSS na předmětnou věc dopadají pouze nepřímě, neboť oba případy jsou skutkově i právně značně odlišné. Krajský soud znovu opakuje, že asistenta sociální péče nelze bez dalšího analogicky srovnávat s pečující osobou blízkou, ani poskytovatelem sociální služby dle ZSS (*sensu stricto*).
70. Pokud se žalovaná odvolávala na ustálenou správní praxi okresních správ sociálního zabezpečení, nijak ji ve správním spisu ani v napadeném rozhodnutí blíže neoznačila ani nedokumentovala. Takový argument pro výklad zastávaný žalovanou nepostačuje.
71. I kdyby bylo možno s výkladem žalované souhlasit (i když se to krajský soud vzhledem k uvedenému nedomnívá), i tak krajský soud musí přitakat žalobkyni

v tom, že dokazování provedené ve správním řízení spíše nahrávalo (nikoliv ovšem bez pochybností) tomu závěru, že péče žalobkyně byla poskytována přibližně v rozsahu denní obvyklé pracovní doby. Teprve doplnění dokazování v soudním řízení (viz část A odůvodnění) přineslo pádnější indicie o tom, že by tomu tak být nemuselo. Úkolem krajského soudu ale není nahrazovat provedeným dokazováním skutkový stav zjištěný ve správním řízení, ale pouze jej případně drobně doplnit.

72. Žalovaná se tak dopustila nesprávného výkladu, který mohl mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé (§ 78 s.ř.s.).

VII. Závěr a náhrada nákladů řízení

73. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí spočívalo jak na nedostatku důvodů skutkových, tak i na nesprávném právním názoru, krajský soud je zrušil a vrátil věc žalované k dalšímu řízení (§ 76 odst. 1 písm. a), § 78 s.ř.s.), jak je ve výroku I. tohoto rozsudku uvedeno.
74. Pro další řízení je žalovaná povinna vycházet z následujícího právního názoru soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.). Pokud se žalovaná nerozhodne žádosti žalobkyně vyhovět, bude muset prokázat bez důvodných pochybností, že důkazy získané o faktickém charakteru péče o paní B. nejsou věrohodné a přesvědčivé. Při hodnocení skutkového stavu bude žalovaná povinna vycházet z právního názoru krajského soudu na výklad ustanovení § 5 odst. 2 písm. d) ve spojení s § 14 odst. 2 ZDP, tedy nesrovnávat výkon činnosti asistenta sociální péče s obvyklým pracovním úvazkem a soustředit se na otázku, zda se zřetelem ke všem okolnostem byla splněna podmínka „největšího rozsahu“ poskytované péče o paní M. B.
75. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl tak, že žalobkyni v důsledku plného úspěchu ve věci náleží náhrada nákladů právního zastoupení v řízení před soudem, jakož i náhrada cestovních výdajů jejího zástupce při cestě k soudnímu jednání. Zástupce žalobkyně učinil v soudním řízení čtyři úkony právní služby, které je třeba hodnotit sníženou sazbou dle ustanovení § 7 a § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb. v sazbě 1000 Kč za jeden úkon, tedy celkem 4000 Kč. Dále náleží náhrada hotových výdajů v sazbě 300 Kč za jeden úkon, tedy celkem 1200 Kč.
76. Na náhradě cestovního krajský soud přiznal prokázané náklady zástupce žalobkyně na cestu k soudnímu jednání dne 23. 11. 2021. Zástupce žalobkyně doložil kopii osvědčení o technickém průkazu vozidla Ford S-Max reg. zn. X, podle něhož má toto vozidlo průměrnou kombinovanou spotřebu motorové nafty 5,5l na 100km. Zástupce žalobce vykázal cestu tímto vozidlem ze sídla advokátní kanceláře do Pardubic (na vlak) a zpět (celkem 50 km). Krajský soud tedy přiznal náhradu za ujetou vzdálenost v sazbě 4,40 Kč/km (50 km) a náhradu za spotřebované palivo (2,75 l motorové nafty v ceně 27,20 Kč/l), tedy 294,80 Kč. Dále doložil e-jízdenku na vlak v úseku Pardubice – Brno – Pardubice v celkové ceně jízdného 410 Kč. Zástupce si uplatnil též náhradu za promeškaný čas cestou v délce 10 půlhodin v sazbě po 100 Kč, tedy celkem 1000 Kč. Za cestovné a ztrátu času tedy náleží náhrada ve výši 1704,80 Kč.
77. Jelikož zástupce žalobkyně je plátcem DPH, soud zvýšil náhradu odměny o částku připadající na tuto daň 21%. Celkem tedy náleží žalobkyni na náhradě nákladů řízení

po zaokrouhlení na celé koruny nahoru částka 8355 Kč, kterou je žalovaná povinna uhradit k rukám zástupce žalobkyně ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 23. listopadu 2021

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.